

Slovenski

VESTNIK

SLOVENE MESSENGER

YUGOSLAV NEWSPAPER IN AUSTRALIA

Melbourne — Sydney
Brisbane — Adelaide
Perth — Hobart
Canberra

Published by:
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE

Reg. address:
103 Fifth Ave., North Altona, Vic.

Printers:
BUSSAU & CO.,
6 Elizabeth St., Nth. Richmond, Vic.

Za oglase (For advertising):
Mr. V. GOMIZELJ,
Tel.: 379-6511

VOL. VIII. SEPTEMBER, 1963 No. 9

Letna naročnina 20/-, polletna 12/-,
posamezni izvod 2/-

Registered at the GPO Melbourne for
transmission by post as a monthly.

HRUŠČOV OBISK V JUGOSLAVIJI

20. avgusta je prispel na beograjsko letališče premier SZ, N. S. Hruščov. Hruščova spremljajo — na tako imenovanem "delovnem holidayu" — žena Nina, sin Sergej, hčerka Jelena in trije partijski funkcionarji.

Sovjetske goste je na beograjskem letališču sprejela garnitura najvišjih partijskih funkcionarjev Jugoslavije pod vodstvom Tita.

Med partijskimi funkcionarji SZ je opaziti Jurija Andropova, partijskega sekretarja, specializiranega za odnose Kremlja z ostalimi komunističnimi državami. J. Andropov je pred 11 meseci spremljal tudi prezidenta SZ, Brežnjeva, na svojem obisku v Beogradu.

Po sestavi sovjetske garniture se da sklepati, da je bil Brežnjev obisk pred 11 meseci priprava terena za vrhunski obisk Hruščova in da se bodo razgovori med komunističnima prvakoma vrteli okrog še tesnejšega objema s SZ. Pri podrobnostih naj bi bil angažiran J. Andropov. Značilno je, da v vsej sovjetski garnituri ni opaziti strokovnjaka za ekonomijo, kar bi, po potrebah sodeč, kombiniralo jugoslovanski strani. Namreč po prekinitvi ameriške pomoči ni mogoče pričakovati, da bi jugosl. ekonomika lahko vzdržala brez tujih pomoči. Kaos v ekonomiji je opaziti že vse preteklo leto.

Premier Hruščov s spremstvom se je skupaj s Titom odpravil takoj naslednjega dne v porušeno Skoplje, kjer se je pohvalno izrazil o požrtvovalnosti reševalcev, med njimi tudi 300 sovjetskimi državljani, ki kakorkoli pomagajo pri čiščenju ruševin ali v prvi pomoči ranjenec.

Ob vrnitvi v Beograd je Hruščov imel govor, v katerem je napadel partijsko vodstvo N. Kitajske. Dejal je: "Kitajci rečejo to, kar ne mislijo. Danes izjavijo, da se morajo opreti zgolj na svoje ekonomske sile, še v isti uri pa nas prosijo za pomoč."

Toda, če se vi zaprete v svoje lastne meje, vi zgubite svoj ekonomski potencial."

Zapadni diplomatje menijo, da se ne motijo, če povezujejo Hruščov prihod v Beograd s sovjetsko-kitajskim razkolom in bodočo jugoslovansko zunanjo politiko na strani SZ. Namreč Tito je v nečem uspel: okrog sebe je zbral veliko število azijsko-afriških in južnoameriških dežel. Za Hruščova so te dežele danes zanimive toliko bolj, ker je lisičji Mao v Pekingu pričel peljati vodo na mlin, ali z izkoriščevalsko belo raso ali proti njej. V premagovanju teh sovjetskih težav, utegne biti Tito zelo ugoden medij. Tudi sama narava spora Moskve in Pekinga narekuje zbližanje Hruščova z "revizionistom" Titom. Ko Peking strelja — in to že od vsega začetka — strelja hkrati na Tita in Hruščova.

Pričakovati je, da bo pred odhodom Hruščova iz Beograda, tjakaj prispel tudi madžarski premier J. Kadar. Neki zapadni diplomatje odločno zastopajo stališče, da so se madžarsko-jugoslovanski odnosi zadnje čase prekomerno izboljšali; s česar se da sklepati, da bodo zunanjepolitične akcije teh dveh dežel v bodoče vselej na isti liniji in v isti vlogi.

Ob Hruščovem prihodu v Beograd so bili zbrani poleg Tita in njegovega spremstva tudi mnogi diplomatski krogi "od zapada do vzhoda", ni pa bilo opaziti kitajskega edinega advokata iz Evrope — albanskega delegata.

kk

LJUDJE, LJUDJE BOŽJI . . . !

Ne morem kaj, da Vam ne bi tako zaklical. Sicer bom kratek. Spodaj je poročilo o skladu Parma. O človeku se gre, ki je star, več lačen kot sit in sam. Prišel je v Avstralijo kot umetnik svetovno znanega slovesa iz dobro poznane slovenske družine. Nesreča ga je upognila globoko: brez dela, brez imetja, brez denarja in brez znanja jezika, kar zanj veliko pomeni. Petinšestdeset križev ima na rami. Rad bi šel domov (sem je prišel s pasaportom), pa nima za vozovnico. Doma, sam pravi, se bom preživljal s svojo umetnostjo.

Naredil smo apel zanj, da bi mu zbrali za potne stroške. Spodaj vidite, koliko je bilo nabranega. Zato kličem vsakemu izmed Vas: Ljudje, ljudje božji . . . ! Ali imamo sploh še čut do bližnjega? Ste bili kdaj lačni? Mislim, da je tu eden izmed najbolj potrebnih primerov, da mu bi pomagali in vendar so naša srca trša od lakote!

V štirinajstih dneh od te objave (ne zapovedujem, ampak pričakujem in prosim, prosim Vas za človeka, ki je potreban ravno Vaše pomoči!) naj pomaga vsakdo, kdor zmore in kolikor zmore. Svoje prispevke so, poudarjam, DOLŽNA poslati vsa slovenska društva. Vse darove bom objavil v Slovenskem vestniku. Pošljite na naslov:

Uredništvo Vestnika — Parma,
103 Fifth Ave.,
Nth. Altona, Vic.

Prepričan sem, da bo ta prošnja dosegla dobre ljudi in našemu Parmu prinesla nekoliko lažje dneve. Torej, ljudje, ljudje božji pomagajte!

Urednik

Parmov sklad je obsedel . . .

Sklad za povratek slovenskega umetnika čarovnjak gospoda Angela Parma je obsedel pri 12 funtah, čeprav imajo zbiratelji nekaj gotovih obljub, ki bodo vsoto ponesle na okrog 25 funtov. To pa izgleda vse, zato pozivamo rojake, da z razumevanjem priskočijo gospodu Parmu na pomoč in mu omogočijo povratek v domovino, ker tukaj je ostal sam in je brez dela, medtem ko v domovini kot umetniku ne bo manjkalo zaluzka. Nadaljni darovi od zadnje objave so bili kakor sledi:

Gospa Marinović	£1/0/0
Karel Kodrič	£1/0/0
Ples za SV	£2/0/0

Obenem že zdaj opozarjamo rojake, da bo gospod Parma pred odhodom imel poslovlino predstavo za Slovence v Melbournu in Geelongu. Upamo, da boste takrat prišli vsi in mu s tem pokazali svojo naklonjenost in se obenem zadnjič naučili njegovih veselih čarovnij.

H. PRIBAC

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE, PZ TRIGLAV IN UREDNIŠTVO VESTNIKA

vabi

VSE ROJAKE IN ROJAKINJE, PRIJATELJE IN SIMPATIZERJE
na VELIKI

PROSVETNO ZABAVNI VEČER

V ZNANO DVORANO NA NICHOLSON STREET V NORTH FITZROYU
ST. BRIGID'S HALL

dne 28. septembra (sobota) ob 7.30 uri zvečer

kjer se boste zabavali, smejali in doživeli lep večer.

NASTOPAJO: Pohorski Brkocel (H. Povh), Čarovnik Angelo PARMA in
PZ Triglav s še mnogimi atrakcijami.

VABLJENI!

Vstopnina: 8/- (Dobiček je namenjen v sklad A. Parma).

JUŽNOVIETNAMSKA KRIZA

Vietnam, še po drugi svet. vojni francoska kolonija, preživlja že svojo drugo večjo, morda največjo krizo. Namreč prva se je pričela kmalu po drugi svet. vojni, ko so gverilci Viet Minha pričeli s svojimi ofenzivami proti francoski in najemniški vojski. Leta 1954 je Viet Minh prisilil Francoze za podpis premirja. Posledica tega sporazuma je bila umik francoskih čet iz dežele; dežela pa je bila razdeljena v severni in južni Vietnam. V Severnemu Vietnamu so prevzeli oblast komunisti Viet Minha, Južni Vietnam pa je postal republika v okviru indokitajske in francoske unije.

Danes bi se ne moglo govoriti o kakšnem večjem vplivu Francozov v Vietnamu. Preprosto, ker komunisti po podpisu premirja niso mirovali, marveč so s svojo gverilo vedno znova ogrožali področja J. Vietnama. V borbi proti komunistični gverili je južnovietnamski režim zatekel za pomoč k ZDA. Amerika pa ni pošljala zgolj orožja, marveč tudi vojaške in druge strokovnjake. Še ne prav dolgo tega, kar so Američani s helikopterji stopili v vojno akcijo proti gverilcem Viet Minha, kateri so s severa prodirali proti jugu.

Znano je, da je vsled gornjih zapletov postal J. Vietnam področje, na katerem so se za svoj prestiž pulile tri velesile: SZ, Kitajska in ZDA.

VERSKA NESTRPNOST, ALI KLERIKALIZEM V VIETNAMSKI VARIANTI

“Dinastija” Diemove familije pripada rimokatoliški veri. Isti veri pripadajo vsi, ki so v deželi na ključnih položajih, od gospodarstva do armade in policije. Praksa vseh let nazaj, odkar se prezident Diem in njegovi več ne počutijo tako ogroženi po Viet Minhu (vpričo znatne ameriške pomoči), so vedno bolj peljali vodo na mlin verski nestrpnosti in selekcioniranju po verski pripadnosti. Budistično prebivavstvo je bilo z vsakim dnem bolj zapostavljeno, čeprav tvori devetkratno večino v deželi. Diem je vsako zahtevo budistov brezčutno in lažno zavračal, češ da je budizem naščuvan od komunistov.

POSKUS PREVRATA LETA 1960

Že leta nazaj so se v deželi našli ljudje, ki so uvideli, da se režimu Diema ne gre samo zato, da bi zadušil upornost komunistov, marveč demokracijo nasploh. Jasno so tudi videli, kako se v deželi širi verska neenakost in nestrpnost manjšinskih rimokatoličanov, ki imajo vso oblast, podprto od ZDA, v svojih rokah.

Leta 1960. je kapetan Kong Le skušal izvesti državni preobrat, pa se mu ni posrečilo. Ne toliko zaradi Diemove režimske vitalnosti, kot zaradi strokovnjaških nasvetov in pomoči CIA, ameriške vrhunske obveščevalne službe. Kong Le sam še z nekolikimi drugimi pučisti se je po upelem pobegu pridružil četam komunistične Pathet Lao.

SAMOMORI BUDISTIČNIH REDOVNIKOV IN REDOVNIC

V zadnjih mesecih so si sledili samomori budističnih redovnikov in redovnic v znak protesta proti zapostavljanju budističnega življa v deželi. Samosežiganje redovnikov in redovnic so običajno spremljale verske in ljudske demonstracije zgolj budistov, pozneje pa se je le-tem pridružilo še javno mnenje z inteligenco in študenti na čelo. Nastala je negotovost, in strah se je jel širiti po deželi.

Za vsakovrstna tiskarska dela

**TISKARNA
S. SPACAPAN**

(Reg. DISTINCTION PRINTING)

171 Nicholson Street,
East Brunswick — Tel. 38-6110

DOGODKI SI SLEDIJO:

- ▶ Masovna streljanja policije in vojske na pasivne demonstrante.
- ▶ Masovne aretacije, ki so čez noč spravile za zapaha kar po več tisoč demonstrantov in ljudi nasploh.
- ▶ Zapiranja, obkoljevanja in skrutitve budističnih pagod (svetišč).
- ▶ In še in še . . .

ZUNANJE AKCIJE PROTI DIEMAVEM REŽIMU

- ▶ Papež Pavel je poslal apel na prezidenta Diema, v katerem ga prosi za notranjo pomiritev v deželi in za versko toleranco.
- ▶ Prezident Kenedy je poslal Diemu oster protest zoper režimsko divjanje in ga obenem opozoril, da se, če bo tako stanje nadaljevalo, kriza bliža svojemu vrhuncu.
- ▶ Zunanji minister Vu Van Mau je odstopil in si je dal v znak protesta ostriči glavo na golo, da bi se tako solidariziral z budisti. 25 avg. so ga režimovci aretirali. Odstopil je tudi veleposlanik v Washingtonu.
- ▶ Gverila Pathet Lao se pripravlja za novo akcijo.

KITAJSKO-ALBANSKE RAZLAGE TITOIZMA

Ilustracija brez komentarja

“ . . . Stalin je že 1948 opozoril na revizionistične odklone Titove klike. To, kar je J. V. Stalin opazil v embrionalnem stanju, se je razbohotilo po njegovi smrti, ko je prišel v vodstvo KP ZSSR N. S. Hruščov.”

(Ramiz Ali, član CK KP Albanije ob 10. obletnici Stalinove smrti.)

“ . . . Sedaj je titovska klika preimenovala miroljubno koeksistenco v miroljubno sodelovanje, ki se v bistvu v ničemer ne razlikuje od Kennedyjevega predloga za dvajsetletni mir . . . ”

(Radio Peking, 7. februarja 1963.)

“Od trenutka, ko je Kennedy ukazal oboroženo blokado Kube, pa do danes je Titova skupina nenehno napadala boj kubanskega naroda za obrambo lastne neodvisnosti in suverenosti . . . ”

(Džunguo Čing Nien Bao, 4. decembra 1962)

“Titova skupina — vojaška enota ameriškega imperializma za izvajanje velike kontrarevolucionarne strategije . . . ”

(Žen Min Ži Bao, 18. septembra 1962)

“Toda Titova klika ima prijatelje, tovariše in zaveznike, ki se trudijo, da bi ji ohranili neokrnjen ugled. V tej smeri delujejo njegovi imperialistični gospodarji z ZDA na čelu, ki se trudijo, da do kraja ožmejo limono, v tej smeri delujejo tudi sodobni revizionisti s skupino N. S. Hruščova na čelu, ki teže k temu, da bi imeli v Titu in v vsej njegovi kliki aktivne tovariše po orožju in učinkovite zaveznike v boju proti marksizmu-leninizmu . . . ”

(Zeri i Populit, 20. septembra 1962)

“Moderni revizionizem, ki ga predstavlja titoiistična klika Jugoslavije, je instrument v rokah imperializma. Moderni revizionisti Jugoslavije delajo načrte, da bi izzvali razkol med deželami socialističnega tabora, med bratskimi narodi in

ZADNJE VESTI

- ▶ Med režimovci se širi pravcati val protiameriškega razpoloženja.
- ▶ Diemova prej absolutna moč prehaja v roke generala Ngo Dinh Nhuja, Diemovega brata in moža sive emince, njegove žene, katera je že pred temi dogodki imela v rokah ogromno moč.
- ▶ V pisarnah in na javnih mestih zginjajo Diemove slike.
- ▶ V Singapore so prispele vesti, da je pričakovati, da bo v kratkem odstopilo še več ministrov.
- ▶ Diem je za nedoločen čas odložil državne volitve, ki bi se morale održati 31. avgusta t.l.
- ▶ Armadi je naročeno, naj strelja na vsako skupino, ki bi eventualno lahko povzročala nered ali se kakorkoli prekršila zoper obsedno stanje.

NEGOTOVOST NARAŠČA

Dejavnost ameriške vrhunske obveščevalne organizacije v Vietnamu je sedaj v glavnem osredotočena na prepričanje najvišjih južnovietnamskih oficirjev (ker je jasno, da armada prevzema položaj v svoje roke), naj izvedejo preokret proti Diemovi dinastiji. Skušajo jim zagotoviti, da ne bodo “žrtvovani” kot je bil leta 1960. Kong Le in njegovi pučisti. To je seveda kaj težka naloga in zelo verjetno tudi precej zapoznela. Prejkoslej bo CIA doživela drugi največji neuspeh, takoj za kubansko afero.

Dogodki v J. Vietnamu si naglo sledijo. Še prej ko dosežejo te vrstice naše bralce, lahko pričakujemo vrhunec krize in za tem zlom. Zlom je v takšni ali drugačni obliki neizbežen.

★

znotraj vsake od teh partij . . . Ustrezno željam ameriškega imperializma delajo vse, kar je v njihovi moči, da uničijo narodno-osvobodilna gibanja Azije, Afrike in Latinske Amerike . . . ”

(Vu Ju Čang, član CK KP Kitajske in predsednik Društva sovjetsko-kitajskega prijateljstva, 6. novembra 1962.)

“Titova klika pošilja v Afriko svoje odposlanec, ki delujejo kot agenti ameriškega imperializma. Zaradi take misije je prepotoval vso Afriko odposlanec Titove klike Josij Djerdja, profesionalni špijon in znani organizator zarot . . . ”

(Radio Tirana, 21. maja 1963)

“Sklep predsednika — milijardera, da je treba oprezno ravnati, je prinesel Titu Dean Rusk . . . Dovolj je njegovim besedam odvzeti lusko diplomatske frazeologije, pa je takoj jasno, da je šef ameriškega zunanjega ministrstva prinesel Titu načrt za delo, instrukcije, kakšna stališča naj njegova klika zavzame do najpomembnejših mednarodnih dogodkov . . . ”

(Zeri i Populit, 12. maja 1963)

“Treba je poudariti, da so delali jugoslovanski revizionisti od osvobajanja dežele pa vse do 1948. leta velikanske težave našemu narodu in naši partiji. Z vsemi sredstvi, ki so si jih izmislili, so skušali sabotirati obnovo naše dežele, ji preprečiti, da bi napredovala k socializmu, in je dobesedno spremeniti v provinco Ljudske republike Jugoslavije . . . ”

(Mehmed Šehu v Žen Min Ži Bau, 8. novembra 1962)

“Imperializem hrani Tita samo zaradi enega cilja: da minira enotnost socialističnega tabora . . . Ameriški imperialisti in njihovi ponižni hlapci, jugoslovanski revizionisti, so skušali spremeniti beograjsko konferenco v tribuno brezvsebinskih govorov in diskusij . . . ”

(Mehmed Šehu po tiranskem radiu, 2. oktobra 1962)

Novo v Avstraliji . . .

NEMIRI V AVSTRALSKIH SINDIKATIH

Zgleda, da preživlja Avstralija zadnje mesece dobo delavskih nemirov in stavk. Po stavki delavcev državnih električnih central, grozijo s stavko delavci na železnicah in tudi v drugih panogah. Posebno je ostro stanje v Viktoriji. Delavci zahtevajo večje plače in krajši tednik. Od sedanjih 40 ur bi radi prešli na 35. Pravijo, da je to pošteno in pravično, ker podjetniki imajo grozne dobičke in bi moral tudi delavec biti soudeležen pri splošnem napredku in blagostanju. Po drugi strani pa se tovarne vse bolj avtomatizirajo in odpuščajo delavce, kar bi bilo nepotrebno, če bi se delovni tednik zmanjšal. Še edina sreča, da se Avstralija naglo razvija in ustvarja nove industrije in s tem tudi nova delovna mesta.

★

AZIJCIM V SEVERNI TERITORIJI?

Čudna izjava je prišla od upravitelja severnega teritorija Avstralije, namreč, da bi se dovolilo določenemu številu Azijcev naselitev v Avstralijo pod pogojem, da bi se le-ti obvezali ostati na severu vsaj 10 let. S tem bi se to ozemlje hitreje razvijalo in naselilo, po drugi strani bi se zamašilo usta azijskim šovinistom, ki proglašajo avstralske zakone o naselitvi za rasiistične in s tem kvarijo ugled Avstralije v azijskih deželah. Zgleda, vsaj na tiho, da je Menzies temu naklonjen, medtem ko laburistična opozicija na vso moč vpije proti kakršnemukoli prihodu Azijcev v Avstralijo. Posebno oster je bil zadnje čase Calwell, ki je baje izjavil, da ga figo briga, kaj drugi pravijo, da pa on jih ne mara notri, ker bi s tem izpodjedali avstralski življenski standard. Zgleda, vse zgleda, da je Calwellu zmanjkalo delavske in socialistične solidarnosti!

★

TRGOVINA Z JAPONSKO

Po zadnjem obisku McEwena, voditelja koalicijske deželne stranke, na Japonskem, se je Avstralija vse bolj naslonila na Japonsko v svoji trgovinski izmenjavi, tako da lahko računamo, da bomo vse bolj videli na proizvodih, ki jih kupujemo znamko "Made in Japan".

Gospod McEwen se je namreč tamkoj dogovoril, da bo Japonska kupovala od Avstralije mnogo več živil in surovin, izvažala v Avstralijo pa industrijske proizvode. V ta namen so bile ukinjene neke zaščitne carine. Nasprotniki očitajo, da je McEwen prodal Japoncem avstralsko industrijo za interese avstralskih veleposelstnikov.

AVSTRALSKI DRŽAVNI PRORAČUN SPREJET

Zasedanje parlamenta prejšnji mesec ni prineslo velikih sprememb v avstralsko gospodarstvo. Razen malenkostnega povišanja pokojnin vdovam in vojnim invalidom, drugi sloji prebivavstva niso dobili kakih posebnih olajšav, če izzamemo ukinitvev prometnega davka na sladoled in piškote.

Stanje avstralskega gospodarstva pa vendar ni tako slabo, kajti brezposelnost se zmanjšuje, zaslužki pa gredo gor. Vlada je končala leto s preko 100 milijonov funtov dobička, kar pa ni plod večjih dohodkov pač pa zveznega posojila, na katerega so vsi sloji prebivavstva z zaupanjem odgovorili. Laburistični voditelj Calwell ni imel zato večjih uspehov pri kritiziranju Menziesove liberalne vlade, ker verjetno sam ne bi zmožel boljše.

★

AVSTRALIJA BO IMELA ATOMSKE BOMBE?

Po zadnjih vesteh je baje angleška vlada ponudila Avstraciji atomsko orožje za njene vojne sile. Pogoj naj bi bil samo pripravljenost Avstralije, da kupi v Angliji bombnike najmodernejših vrste in drugo oborožitev. Ni še jasno, ali bo avstralska vlada ponudbo sprejela.

★

McEWEN GROZI MENZIESU

Voditelj avstralske deželne stranke in podpredsednik avstralske vlade minister McEwen je zagrozil Menziesovi liberalni stranki, da bo odstopil od vladne koalicije in s tem postavil laburiste na oblast, če liberalci ne odnehajo s postavljanjem kandidatov v deželnih okrajih, kjer je deželna stranka doslej vodila. Zgleda, da je to le bratski prepir s katerim hočejo agrarci od Menziesesa čimveč izvleči, medtem ko bi se rad Menzies postavil sam na noge brez pomoči deželne stranke ali klerikalne DLP. Po vsej verjetnosti pa se bosta McEwen in Menzies pobotala, kakor sta se doslej največkrat.

★

SKUPNO IME ZA NOVO AVSTRALSKO VALUTO

Canberra, 21. avg. — Federalna oblast je opustila misel na imenovanje nove demicalne valutne enote "Royal". Obenem je kabinet federalne vlade izjavil, da bo nova valutna enota nosila tisto ime, kakršno bo sprejela Nova Zelandija in V. Britanija. Namreč obe deželi nameravata sprejeti decimalni monetarni sistem.

Iz pisarne SDM:

REORGANIZACIJA ZABAV SDM

Upravni odbor SDM je sprejel predlog, da se reorganizira način prodaje osvežilnih in drugih pijač ter jedil na vseh zabavah in izletih. Uvedeni bodo kuponi s katerimi se bo dobilo omejenjene stvari. Kuponi se dobijo pri vходу v dvorano in v dvorani pri zato določenih osebah. Isti kuponi bodo imeli svojo isto vrednost tudi za ostale zabave, v kolikor komu preostanejo. UO SDM je prepričan, da bo tako prihranjeno delo organizatorjem in gostom iskanje blokov po dvorani.

URADNE URE V SLOVENSKEM DOMU

Zaradi lažjega poslovanja je UO SDM uvedel uradne ure v Slovenskem domu na 371a Park St., Princes Hill (Nth. Carlton). Namen uradnih ur je prožiti rojakom informacije glede društva, vpoklica svojcev v Avstralijo ter večernih in dopisnih tečajev za angleški jezik itd. Upravi društva bo samo v zadoščenje, če Vam bo lahko postregla. Uradne so vsak četrtek od 7. to 10. ure zvečer. Iste ure veljajo za izposojanje knjig.

APEL ZA SKLAD SKOPJE

UO SDM in Slov. vestnik sta pismeno in potom tiska zaprosila rojake za pomoč žrtvam potresa v Skoplju.

Takoj drugi dan so začeli prihajati darovi v Slovenski dom. Prvi sta se pozivu odzvali gospodična **Fanica Lasič** in gospa **Mazzitelli**.

Je to izraz sočlovečnosti in dokaz zrelosti zdravega duha med nami in pametne razsoje!

POPRAVEK

V zadnji številki S. Vestnika je bila pod člankom "UO SDM je imel svojo primopredajno sejo" vrinjena pomota. Referent, oz. gospodar SDM je **g. Gomizelj Franc** in ne **g. Bagamir Jesenko**, kot je bilo v članku priobčeno. Prizadetima gospodoma se opravičamo za napako!

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR TRIGLAV ima na prodajo svoje plošče:

I. plošča vsebuje pesmi:

1. Sinoči je res luštna noč bila;
2. Pobratimija;
3. Kaj ti je deklica;
4. Vinček,
5. Te, te, te;
6. Orkester;
7. Orkester;
8. Dekle na vrtu;
9. Briška;
10. Od Celja do Žalca;
11. Klic Triglava.

II. plošča vsebuje pesmi:

1. Regiment po cesti gre;
2. Furmanska;
3. Kako bom ljubila;
4. Ne tožim;
5. Peklenski večer;
6. Orkester;
7. Hišča ob cesti stoji;
8. Gor čez izaro;
9. Angeljček varuh moj;
10. Rasti rožmarin;
11. Slišala sem ptičko pet;
12. Orkester.

Cena posamezni plošči je dve funti. Dobite jih pa pri o. Baziliju v Melbournu, pri o. Odilu v Sydneyu, v Slov. domu v Melbournu, na prireditvah PZ Triglav in na uredništvu Slovenskega vestnika.

PRIPOROČLJIVO!

ATLAS

OGRODJA ZA KAMIONE — SEMI TIPPERS

- ★ Solidno uravnovešeno ogrodje z vzdvižnim vzvodom in odlično eliminirano!
- ★ Konstrukcija prvorazredna!
- ★ Teleskopičen dvigalec!
- ★ Izgled sam je najboljši oglas!

- ★ Lahko nalaganje z velikimi olajšavami!
- ★ Hilift Pump dvigne polno naložen kamion (trailer) 13 futov in 6 inch. v 20-ih sekundah!

TO SO ODLIKE "ATLAS" OGRODIJ ZA KAMIONE SEMI TIPPERS
in

Teža je samo 2 toni 15 centavov. Lahko pa vzame legalnih 13 ton težine.

ATLAS TRAILERS Pty. Ltd.

New Footscray Road — Telefon: 68-6939

Drobne vesti - -

RDEČA KITAJSKA ARMADA UBIJALA INDIJSKE VOJNE UJETNIKE

Funkcionar indijskega obrambnega ministrstva je obtožil Rdečo Kitajsko Armado, da je pobijala zajete indijske vojne ujetnike, nemesto da bi jih skoncentrirala v ujetniška taborišča. Pobjanje naj bi trajalo ves čas med lanskoletnimi bitkami na indijsko-kitajski meji.

Funkcionar indijskega obrambnega ministrstva se je opiral na izjave repatriiranih voj. ujetnikov, ki so izjavili, da so vrnjena trupla bivši sobojevniki, ki so jih Kitajci brutalno mučili do smrti z namenom, da bi jih prisilili "govoriti".

Isti repatriiranci so tudi izjavili, da je Rdeča Kitajska Armada pobijala tudi svoje težje ranjence, da so se tako izognili sitnostim prepelejanja v bolnišnice, ki so bile oddaljene in slabo opremljene.

★

ANGLIKANKE NAPADAJO SVOJO CERKEV

Toronto. — Na svetovnem anglikanskem cerkvenem kongresu so ženske predstavnice ostro napadle svojo cerkev zaradi odnosov cerkve do ženske.

Kritiko je v glavnem vodila Mrs. Graham Cotter, žena izvršilnega sekretarja Diocesan Councila za socialna vprašanja. Mrs. Graham je izjavila: "Mi žene, imamo dovolj cerkvenih glorifikacij o materinski vlogi žene. Mi mislimo, to je zelo cenena metoda, kako nas obdržati mirne in pokorne."

Ista delegatka je tudi opozorila na današnjo dvojno vlogo žene v današnji dobi. Dejala je: "Poznamo delavko v tovarni in hkrati ženo in mater v družini. Cerkev o tem noče ničesar slišati."

In vendar bi bila prav Cerkev prva dolžna razmišljati, kako rešiti to vprašanje moderne dobe, da bi ostala navkljub vsem novim momentom neokrnjena morala in vloga današnje nove žene.

★

OTTO "LJUBI" AVSTRIJO

Zgodbica iz političnega življenja

V ritmičnih presledkih dveh let se pojavlja v Avstriji "habsburški problem".

Pred šestimi leti je Otto Habsburg zahteval vrnitev "svojega" premoženja v Avstriji, pred štirimi leti je zahteval dovoljenje za stalno bivanje v Avstriji, pred dvema letoma se mu je po petih hčerkah rodil sin in je podpisal "lojalnostno izjavo", da se odreka prestolu in da priznava republiko. Letos pa odloča o njegovi vrnitvi Vrhovno upravno sodišče na Dunaju in kot se je zvedelo, bo odločilo njemu v prid.

Vsa napredna javnost se odločno upira vrnitvi "reprezentanta slavne avstrijske preteklosti" v republiko in socialisti zahtevajo "v skrajnjem primeru vsesplošni referendum o tem vprašanju. Toda desničarski tisk se topi v nostalgicnem navdušenju nad "Njegovim Veličanstvom", nad njegovo ljubeznijo do domovine in njegovo moderno evropsko miselnostjo . . .

Ljubezen do domovine: Otto bi dobil, če bi se vrnil, za okrog milijardo šilingov premoženja in bi postal eden izmed najbogatejših Avstrijcev.

Moderna, evropska miselnost: svojemu sinu je dal naslov "nadvojvoda Avstrijski" in na Dunaju že sestavljajo akcijski komite, ki naj deluje v smislu "cesarjeve" izjave, da naj "avstrijsko ljudstvo odloči, ali je za republiko ali za monarhijo" . . .

BO TITO OBISKAL KENEDYA ?

Beograd. — 19. avgusta je Tito izjavil, da upa, da bo v letošnjem letu obiskal predsednika Kennedyja v ZDA.

Guverner Edmund Brown iz Kalifornije je izjavil po štiridesetminutnem pogovoru s Titom, da se Tito namerava v letošnjem letu udeležiti Generalne skupščine OZN v New Yorku.

Znano je, da je Tito že dobil povabilo prejšnjega prezidenta ZDA, Eisenhowerja, pa je ameriška javnost Titov obisk preprečila.

★

"PROČ S STENO !"

Sredi prejšnjega meseca je minila obletnica, ko je bil postavljen berlinski zid z namenom, da bi tako preprečil neprenehne pobege iz vzhodnega Berlina v zapadni Berlin.

Za to obletnico se je zbralo kakih 1000 zapadnoberlinskih mladincev, ki so demonstrirali proti brutalnosti vzhodnonemških oblasti, ki streljajo in ubijajo vse tiste, ki jih ob zidu zalotijo pri pobegu v zapadni Berlin. Ker so bili mladinci pregoreči, je vmes mogla poseči policija, ki ji je šele po štirih urah uspelo razbiti mlade demonstrante.

Kot je poročala agencija AAP, so demonstrantje napadli tudi ameriško vojaško vozilo, v katerem sta bila dva vzhodnoevropska diplomata.

★

RUSIJA NAM NI HOTELA DATI A-BOMBE

Agencija Nova Kitajska je prejšnji mesec obtožila SZ, da ji le ta ni hotela leta 1959 izročiti atomskega orožja; niti izročiti skrivnosti, ki se nanašajo na izdelavo atomskega orožja. V isti sapi so Kitajci izjavili, da zarotništvo SZ datira nazaj v leto 1959, ko je SZ tajno pričela rovariti proti N. Kitajski v interesu ameriškega imperializma.

Agencija N. Kitajska je v isti izdaji tudi zapisala, da je SZ pripravljena danes žrtvovati V. Nemčijo, da bi se s tem prikupila zapadnim imperialistom.

Poročilo agencije "Nova Kitajska" trdi da je 20. junija 1959 SZ odbila prošnjo N. Kitajske, da bi ji izročili primerke in skrivnosti o izdelavi

ANEKDOTE

Učitelj: "Kaj je monolog?"

Učenec: "Če mama kramlja z očetom."

Dva moška že dalj časa zasledujeta neko starejšo gospodično. Ta se končno obrne na straznika:

"Spoštovani Inšpektor, ali vidite tista dva tamle?"

"Da. Zakaj pa gre?"

"Prosim, ali ne bi mogli enega izmed njiju aretirati, zasledujeta me namreč!"

"Kaj ti je rekel krojač, ko si mu povedal, da prihajaš po mojem priporočilu?"

"Hm, moral sem mu plačati vnaprej."

atomske bombe. "Takrat je premier Hruščov raje odšel v Ameriko, kjer se je z voditeljem ameriškega imperializma Eisenhowerjem, zahrbtno pogajal v škodo interesov in varnosti N. Kitajske", izjavlja agencija N. Kitajska.

Ta izjava agencije "N. Kitajske" je prva uradna izjava iz skrivnostnih analov komunističnega bloka, ki omenja, da je SZ odbila prošnjo Kitajske, da bi ji pomagala pri gradnji atomske bombe. V isti izjavi je povdarjeno, da potlej N. Kitajska ni več počivala na sovjetskih obljubah, da ji bodo pomagali pri izgraditvi svojega lastnega nuklearnega potenciala.

Fantastična brzina računskih strojev

Današnji vrhunski računski stroji zmorejo v eni sami sekundi več kot 200.000 krat vključiti in izključiti napravo, kar je bistveno za hitrost računalnika. Novi japonski računalnik je 150 krat hitrejši in zmore v istem času 300 milijonov priklapanj. Povečana hitrost sloni na novi vrsti diode.

Zinka Kunc-Milanov zabila prvi žebelj za gradnjo nove operne hiše

Na Lincoln Square v New Yorku so začeli graditi veliko novo operno hišo. Jugoslovanska umetnica primadona Metropolitanke opere Zinka Kunc-Milanov je zabila prvi zlat žebelj v jeklen steber za novo stavbo. Ob svečanosti so bili navzočni številni predstavniki newyorške Opere in drugi. O slovesnosti so pisali newyorški listi, ki so objavili tudi sliko jugoslovanske umetnice.

BEGUNCI . . .

Po Trstu se je raznesla vest, da je zaprosil za politično zavetje v Združenih državah jugoslovanski trgovinski ataše na veleposlaništvu v Washingtonu, ing. Pečar, do lani ravnatelj tovarne motornih koles "TOMOS" v Kopru.

Ing. Pečar je užival v režimskih krogih zaradi svoje gospodarske sposobnosti velik ugled. Tudi Tito ga je cenil in je večkrat obiskal njegovo tovarno ter se dal slikati v njegovi družbi pri ogledovanju tovarniških naprav. V "TOMOS" k Pečarju je vodil tudi svoje odlične goste iz afriških, azijskih in vzhodnoevropskih držav. Celo Hruščeva je peljal tja, ko je bil 1. 1956 na obisku v Jugoslaviji. Zato je sedanji korak ing. Pečarja vzbudil pravo senzacijo v slovenskih krogih v Trstu. Tembolj, ker so vsi smatrali Pečarjevo misijo v Združenih državah za odlikovanje in povišanje, glede na njegove zasluge za režim in proizvodnjo. Pečarja pa so začeli določeni krogi iz partije napadati lani po znanem Titovem govoru 1. maja, s katerim je sprožil gonjo proti tovarniškemu ravnateljem, češ da preveč zaslužijo. Vendar so Pečarja pozneje rehabilitirali. Iz dozdevno dobro obveščenih virov v Jugoslaviji zatrjujejo, da je le moral prebiti nekaj dni v zaporu v preiskavi, ker so ga obdolžili, da si je — gradil prerazkošno vilo in da je samo za parkete v njej izdal okrog 20 milijonov dinarjev. Tako vsaj zdaj govore, ko se je odločil za begunstvo. Vlada pa prepričanje, da si ga je gospodarsko dobro pripravil. Za politično zavetje v Združenih državah je zaprosil z vso družino.

V tujini je ostal kot begunec tudi trgovinski ravnatelj zagrebškega filmskega podjetja "Dubravka". To podjetje je zašlo zadnji čas v finančne težave. Za begunstvo se je odločil baje v Nemčiji. (Slovenia-Press)

POPULAR STORES Pty. Ltd.

7a Ferguson St., Williamstown

Tel. 65-6019

ima bogato izbiro:

DELIKATESNEGA IN ŠPECERIJSKEGA BLAGA
VSEH VRST,

JEDILNA OLJA, VSEH VRST KLOBAS IN RAZNO.
POSEBNO SE PRIPOROČAMO ZA NAŠA IZVRSTNA
VINA IN ŽGANE PIJAČE.

ZA NAROČILO IN DOSTAVO NA DOM KLIČITE

URSIČ MIRKO
Tel. 65-6019

Novice iz domovine . . .

Nezdržno gospodarsko stanje u Jugoslaviji

Trst. — Jugoslovansko časopisje prinaša pomirjujoče vesti o tem, kako se odstotki proizvodnje popravljajo. V resnici pa je gospodarsko stanje v Jugoslaviji kaotično in iz samih komunističnih krogov je slišati, da ne vidijo več izhoda iz njega. Prišlo je tako daleč, da zdaj v Sloveniji sploh ni mogoče dobiti jabolk in Tržačani jih pošiljajo sorodnikom v Sloveniji kot dragoceno darilo, če imajo n. pr. bolne otroke v družini. Pri tem je Slovenija, kot znano . . . bila dežela jabolk. Uvoz pomaranč so ukinili in jih sploh ni dobiti. Cene vseh izdelkov in pridelkov se nezadržno dvigajo. Država jih je skušala nekaj časa zadrževati, a se zdi, da je zadnji čas popustila, ker ni nič zaleglo. Sama daje slab vzgled. Iz tujine uvožene industrijske izdelke, ki jih doma ne pridelujejo, prodaja za 150 do 200% višjo ceno in še več.

(Slovenia-Press)

★

SLOVES LIPICE IN PROBLEMI

Kobilarni v Lipici je uspelo v večstoletnem obdobju vzrediti odpornega, inteligentnega in lepega konja. Konj lipicanec ima danes vse te odlike in bi ga bilo treba ohraniti, ga gojiti v večjem številu in ga šolati za uporabnega jahalnega konja. Kljub temu da je bila kobilarna v Lipici med vojno opustošena in da je tudi pozneje doživljala hude krize, ji je uspelo vzrediti lepo čredo konj. Sama reja konj pa nima praktičnega pomena, če konji niso uporabni. Zato so pred desetimi leti začeli s strokovnim šolanjem konj, vse do visoke šole jahanja.

V svetovno znanem filmu "Ben-Hur" so "nastopali" kot najbolj dresirani konji lipiški belci.

Lipica je danes žarišče konjskega športa in uživa ugled po vsem svetu zaradi višje jahalne šole. Razen tega pa je tudi turistična privlačnost za prijatelje konjskega športa. Teh je bilo v zadnjih letih mnogo. In z vsakim letom je več obiskov Lipice: hotela, ki bi lahko sprejel turiste in prijatelje konjskega športa pa ni. No, oblasti so se v tem letu (letu lova za devizami) spomnile tudi Lipice. Pravkar pripravljajo načrte za gradnjo hotela.

Od povsod, iz Amerike in Evrope zadnje čase prihajajo ponudbe za odkup lipicanskih konj; turisti tudi povprašujejo konje v najem, konj pa ni dovolj.

**VSA MEHANIČNA POPRAVILA VAŠEGA
AVTOMOBILA VAM OPRAVIMO
PO SOLIDNI CENI!**

**"WESTERN HIGHWAY SERVICE
STATION"**

Lastnika: T. ZAGORC & A. MECH.

**248 Ballarat Rd., West Footscray
Tel. 31-78152**

Kompletna servisna postrežba!

Poznani slovenski avtomehaniki!

Svoje želje boste obrazložili v svojem jeziku!

Večja mehanična opravila opravljamo tudi na obročno odplačevanje. Pridite, prepričali se boste o solidnosti!

Poslujemo ves dan in v nedeljo dopoldne.

Pred nedavnim so se sestali predstavniki turističnih oblasti iz Kopra in Sežane, da rešijo vprašanje turizma v Lipici, prav tako je bilo govora o modernizaciji in razširitvi kobilarne same.

★

STROŽJI POGOJI ZA DOVOLITEV SPLAVA ?

Beograd (Tanjug). — Služba za zaščito matere in otroka pri Zveznem zavodu za zdravstveno varstvo se je na podlagi mnenj in priporočil strokovnjakov (Morda tudi zaradi preobčutnega padca rojstev v Jugoslaviji — kot smo že poročali v našem tisku. — Ur.) odločila za stališče, da bi bilo treba z zakonskimi predpisi formulirati strožja in jasnejša pravila pri presoji razlogov in pogojev za prekinitvev nezaželene nosečnosti.

Triletne izkušnje, odkar v domovini velja zakon o zakoniti prekinitvi nosečnosti, o pogojih in postopku za dovoljen splava po sedanjih uredbi kažejo, da so mnoge komisije in zdravstvene ustanove zelo širokogrudno zadovoljevale zahtevo ženske, da prekine sleherni nosečnost neglede na to, ali so bili razlogi socialno-medicinsko utemeljeni ali ne.

Razlaga strokovnjakov-ginekologov govori predvsem o posledicah splava na žensko in ne omenja moralne plati, ker jo je danes treba zamolčati vpricho katastrofalnih posledic (posebno med Slovenci), ki se širijo kot kuga po deželi. Ovekovečena liberalizacija neodgovornih spolnih odnosov in njena posledica splavov je v domovini do tiste mere razbohotena, da so oblasti prisiljene nekaj ukreniti. Ukrenile pa ne bodo preveč, vsaj ne tako hitro, da bi ne demantirale svojih nezmotljivih moralnih modrosti.

**Dopise sprejema uredništvo
SAMO DO VSAKEGA 20. V MESECU,
za vsako naslednjo številko!**

Urednik

VAŽNO OBVESTILO BRALCEM!

SPOROČAMO VSEM BRALCEM IN PRIJAT ELJEM SLOVENSKEGA VESTNIKA, DA SE JE NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE SPREME-NIL NA 103 FIFTH AVENUE, NORTH ALTONA, VIC. PROSIMO ZABELEŽITE!

Evropska socialna demokracija

Koncem lanskega leta je bil v Parizu V. kongres socialnodemokratskih strank dežel članic evropske gospodarske skupnosti. Takrat je bil tudi sprejet akcijski program, ki vsebuje akcijsko in programsko povezovanje. Prvotno je bilo mišljeno, da bi to dosegli v okviru vse Evrope. Toda ti naporji so se izjalovili. Glavna ovira je v spopadih med britanskimi laburisti in socialdemokrati "male" Evrope, ki se niso sporazumeli o značaju zahodnoevropske gospodarske in politične integracije.

Tudi socialistična internacionala ni izpolnila pričakovanj, ni ji uspelo da bi učinkovito vsklajevala politiko socialnodemokratskih strank. Zato so se socialdemokrati iz dežel, ki so članice evropske gospodarske skupnosti, odločili doseči enotnost na tak način, da bi vnaprej sami med seboj izoblikovali skupna stališča, nato bi se jim pa pridruževale še druge evropske socialistične stranke, seveda v tisti meri, kolikor bodo posamezne dežele pristopale v evropsko gospodarsko skupnost.

Akcijski program ima uvodni del in posamezna poglavja, v katerih obravnava politično izgradnjo Evrope, gospodarski sistem, socialno, kulturno in kmetijsko politiko, vprašanje prometa in energetike ter zunanjo politiko.

V uvodnem delu so načela demokratičnega socializma, ki jih vsebuje že deklaracija iz Osla iz 1. 1962. Združene države Evrope naj bi imele v svetovnem merilu svojski pomen za uresničevanje teh načel v svetovnih merilih. Ta pomen naj bi bil tembolj poudarjen spričo dejstva, da sta na vsako stran Evrope po en silen tabor: komunistični in utrjen kapitalistični brez socialnega

značaja. Demokratični socializem in evropska integracija se zlivata na podlagi naslednjih razlogov: integracija bo omogočila, da se premostijo zgodovinska nasprotja, ki so bila v preteklosti tako usodna za Evropo: sedanji razvoj v svetu teži k ustvarjanju vse večjih političnih in gospodarskih enot; med evropskimi narodi obstoje tesne in številne zveze, kar naj bi dobilo tudi organizacijsko obliko; evropska gospodarska skupnost je predpogoj za čimboljše izkoriščanje proizvodnih sil in obenem predpogoj za dvig življenjskega standarda.

Glede politične izgradnje Evrope se v Akcijskem programu med drugim povdarja naslednja načela: "Združena Evropa mora dobiti federativno ureditev, izvršilna oblast mora biti pod parlamentarno kontrolo, zakonodajna oblast pa naj izvršuje Evropska skupščina, ki bi jo izvolili neposredno. Odpravili naj bi vse meje, ki ločijo Evropo, pri tem pa ohranili nacionalne posebnosti posameznih delov takšne skupnosti. Za spremembo v Združeno Evropo so postavljeni politični pogoji, ki pa vsebujejo takšne omejitve, ki jasno povedo, da gre izključno za države, ki pripadajo zahodnem bloku.

Gospodarska integracija je korak k političnemu združevanju Evrope in bi bilo zato potrebno odpraviti vse ovire za delovanje Evropske gospodarske skupnosti in izoblikovati njeno skupno gospodarsko in finančno politiko. Da bi to dosegli, se socialdemokracija zavzema za ustanovitev skupnih izvršilnih organov, ki bi imeli na razpolago zadostna pooblastila in lastne vire dohodkov.

Akcijski program obravnava tudi vprašanje razširitve Evropske gospodarske skupnosti. Povdarjajo načelo odprtosti za vse dežele, ki sprejemajo načela in smotre rimske pogodbe in drugih pogodb, na podlagi katerih so nastale že obstoječe skupne institucije kot n. pr. Skupnost za premog in jeklo, Evroatom itd. Te dežele pa morajo biti zmožne izpolnjevati pogoje, ki izvirajo iz gornjih navedb, morajo imeti demokratično družbeno ureditev in morajo biti pripravljene še naprej razvijati medsebojno sodelovanje. Med deželami, ki pa ne morejo postati polnopravne članice, pa delajo pomembne razlike.

Dežele, ki sicer izpolnjujejo vse politične pogoje, a njihovo gospodarstvo ni na stopnji gospodarstva dežel, članic gospodarske skupnosti, lahko zahtevajo pridružitvev s tem, da bodo postale polnopravne članice takrat, ko jim bo to dopuščala gospodarska struktura. Evropske dežele z razvitim gospodarstvom, ki smatrajo, da iz političnih razlogov ne morejo postati članice evropske gospodarske skupnosti, pa lahko sklenejo določene pogodbe o gospodarskem in trgovinskem sodelovanju, toda ti dogovori in pogodbe ne smejo zavirati integracije. Ko se takšne po-

(Dalje str. 6)

Nagrajenci Prešernovega sklada

Upravni odbor Prešernovega sklada je na temelju 2. člana Zakona o Prešernovem skladu ter 1. in 6. člana Pravil Prešernovega sklada sklenil, da prejmejo nagrade iz Prešernovega sklada v letu 1963:

INŽ. ARH. BRANKO KOČMUT

za uspešno ustvarjalno delo v afirmaciji sodobne arhitekture v Mariboru.

Avtor, ki spada med najvidnejše predstavnike prve povojne generacije slovenskih arhitektov, je s svojimi številnimi realizacijami uveljavil vrsto novih prijemov v zasnovi in oblikovanju. Med njegovimi posebno uspelimi kreacijami je kompleks tehničnih šol, zlasti pa zgradba Višje ekonomske šole, ki je bila odprta v preteklem letu. Zgradbi, ki je harmonično vključena v obstoječi ambient, ustreza tudi notranjščina u-merjenih proporcij z nekaterimi smelimi, živahnimi akcenti v oblikovanju predavalnic, ki dopolnjujejo velikopotezno zasnovu objekta. Za Kočmutovo suvereno obvladovanje najintezivnejših nalog je značilna usmerjenost z jasnim konceptom projekta. Te kvalitete so naše ustrezni izraz tudi v številnih uspehih pri urbanističnem oblikovanju mariborskega mestnega središča.

INŽ. ARH. RUDI ZUPAN

za uspele rešitve objektov samopostrežne restavracije "Center" in poslovne zgradbe "Večera" v Mariboru.

Zupanove stvaritve v preteklem letu so odlični in zgovorni primeri, kako naj se naloga, ki jo postavlja današnji čas, realizira v skladu z razmerami, disciplinirano in dosledno, brez formalizmov a učinkovito, s pretehtano izbiro konstrukcij in materiala in z ubranimi prostorskiimi efekti.

Oba objekta se podrejata gabaritom okolja; z jasno zasnovo in z doslednim prilagajanjem konstruktivnemu sistemu je avtor dosegel popolno skladnost med gradbenimi masami in odprtini, ki jo še posebno naglašujejo skrbno zasnovani in brezhibno izvedeni detalji, uglaseni z merilom človeka.

DEJAN BRAVNIČAR

za visoko kvalitetne reprodukcije violinskih koncertov v letu 1962.

Mladi violinist je na svojih številnih nastopih poleg odličnih tehničnih zmogljivosti dokazal tudi izredne sposobnosti kot interpret. S pristnim temperamentom in iskrenim, prepričljivim podajanjem mu je uspelo vsako umetnino sugestivno posredovati poslušalcu. Proporcionalno usklajena elementa virtuozne igre in intenzivnega položivljanja sta nedvomno kvaliteti, ki mu dajejo pečat odličnega koncertanta.

VANDA GERLOVIČ

za odlično kreacijo vloge Elizabete v Verdi-jevi operi Don Carlos.

Med mnogoštevilnimi vlogami, ki jih je umetnica poustvarila v svoji dosednji operni karieri, je kreacija Elizabete ena najpomembnejših in najbolj uspelih. V tej zahtevni vlogi, ki spada med najtežji operni repertoar, so prišle do popolnega izraza vse pevkinne umetniške kvalitete, kot so visoka glasovna kultura, pristna muzikalnost in izrazit igralski talent. V njeni umetniško dovršeni interpretaciji je lik Elizabete zaživel v vsej svoji lepoti in z njim je sopranistka znova potrdila svoj sloves izvrstne operne pevke.

ALI RANER

za vlogo Magisa v Jajcu.

Igralec Ali Raner sodi med tiste zastopnike slov. mlade igralske generacije, ki so se zaradi svojega talenta in prizadevnosti zelo hitro uvrstili med naše vodilne gledališke in filmske in-

terprete. Lani je še posebej opozoril nase z vlogo Magisa v Marceaujevi komediji Jajce v drami SNG. Vlogo Magisa, ki fizično obvladuje vso predstavo, je Raner podal z nenavadno prilagodljivostjo avtorjevemu in režiserjevemu konceptu ter prirodno bistrostjo in tako v celoti oblikoval kvaliteten lik, ki je zaradi nadpovprečno številnih repriz tega dela postal pojem tudi med gledališkim občinstvom.

JANEZ KALIŠNIK

za fotografije v filmu "Peščeni grad".

Snemalec Janez Kališnik se že več let posveča filmski fotografiji z vso prizadevno odgovornostjo in težnjo po umetniškem oblikovanju slike. Vrednost Kališnikove fotografije, ki skuša funkcionalno podajati vzdušje dogajanja ter hkrati izpovedovati tudi lastno poezijo, je zabeležila kritika tudi že pri njegovih prejšnjih kratkometražnih in dolgometražnih filmih, še posebej pa je prišla do izraza v lani posnetem filmu "Peščeni grad", kjer predstavlja slika zgovornejši element od besedila.

ARH. SVETA JOVANOVIČ

za sceno v "Luthru" in "Premetenki".

Scenograf arh. Sveta Jovanovič se je kot eden maloštevilnih posveti izključno gledališki scenografiji in vsa zadnja leta intenzivno dela v vseh slovenskih gledališčih. Mimo izredne plodovitosti dosega v večini svojih scen tudi nadpovprečno kvaliteto v smislu estetske dognanosti, stilne čistosti ter dramaturške funkcionalnosti. Lanski scenografiji Orffove Premetenke v operi SNG in še posebej Osbornovega Luthra v Drami SNG predstavlja vrh njegove dosedanje ustvarjalnosti ter pomemben dosežek v sloven. splošnih scenografskih prizadevanjih.

PAVLE ZIDAR

za pripovedno delo "Soha z oltarja domovine".

Pripovedno delo Pavleta Zidarja "Soha z oltarja domovine" popisuje doživljanje mladostnika, ki odrašča v polproletarskem okolju, ki na brutalen način doživi vojno in se po vojni vključi v življenje kot vaški učitelj. Zidarjeva knjiga se odlikuje po svoji živi pričevalnosti in po izvirnem pisateljskem prijemu. Zidar ne olepšuje življenja, zna pa hkrati oplemeniti svojo pripoved z močnim osebnim čuvstvom in slikovitim poetičnim izrazom.

LOJZE KRAKAR

za pesniško zbirko "Cvet pelina".

Pesniška zbirka Lojzeta Krakarja "Cvet pelina" pomeni viden preskok v pesnikovem razvoju. Zanj sta značilna razmeroma širok vsebinski razpon, ki sega od reminiscenc na grozote nemških taborišč preko orisov osebne življenjske stiske in erotičnih izpovedi do satirične poezije, in pa iskreno doživetje, izpovedano s preprostimi pesniškimi sredstvi, a z močno osebno prizadetostjo.

MARJAN POGAČNIK

za svoj grafični opus.

Grafični opus Marjana Pogačnika obsega 16 grafičnih listov, ki ga je predstavil jeseni 1962 na razstavi v Mali galeriji. S temi listi je Pogačnik pokazal zanimiv osebni razvoj in predvsem visoko grafično kulturo, zrastle iz tradicije domače likovne tvornosti. V svojo grafiko vključuje motive iz ljudske umetnosti in jih na izviren in lirichen način povezuje v sodoben in avtentičen likovni izraz. S svojo intimno noto njegovo delo lepo dopolnjuje moderno slovensko grafiko.

JANEZ BERNIK

za slikarsko in grafično delo.

Janez Bernik predstavlja med mlajšimi likovnimi umetniki izrazito eksperimentalno smer, ki se vključuje med sorodno podobne pojave v sodobnem likovnem hotenju po svetu. Za svoje delo je prejel nagrado Arthur Leywa na lanskoletnem Beneškem bienalu in Veliko nagrado na III. mednarodnem grafičnem bienalu v Tokiu. S tem priznanjem je pomembno uveljaviti sloves naše likovne umetnosti na tujem.

★

— Na Katoliški univerzi v Pittsburghu (The Duquesne University) v U.S.A. že 25 let deluje akademsko društvo TAMBURAŠI (Tamburizants), ki je pod duhovnim vodstvom rev. Charlesa Read C. S. Društvo vodijo večinoma Hrvatje, ki so ga tudi ustanovili. Sedaj je vodja Walter Kolar, njegov asistent pa Steve Kovačev. Društvo goji predvsem folklorne plese in narodno pesem vseh slovanskih narodov ter dosega velik uspeh v Ameriki, pa tudi v Evropi, kamor hodijo na turneje. Bili so lani tudi v Zagrebu. Na svojem jubilejnim koncertu je nastopil dekliški kvartet v slovenski narodni noši in zapel tudi slovenske narodne pesmi, namreč: Po Koroškem po Kranjskem, Ena ptička mi poje in Moj očka ima konjička dva. Za svoj jubilej so izdali lepo ilustriran prospekt, ki so ga poslali tudi našemu listu v zabeležbo.

★

V angleški reviji REVIEW, Published by the Study Centre for Yugoslav Affaires, ki jo ureja dr. Tosič, sta v tretji številki izšla prikaza hrvatske in srbske povojne književnosti izpod peres, prva dr. Kadiča, druga pa Dragoljuba R. Ačimoviča. Kakor vemo iz zadnje številke Meddobja, je bil za to številko naprošen za slovensko povojno literaturo tudi g. Lev Detela in je ta napisal članek, ki je v slovenski priredbi že izšel v Meddobju, original pa bo tiskan v prihodnji številki Review.

★

KINOTEČNA DVORANA ZA LJUBLJANO

Za Zagrebom in Beogradom bo sedaj tudi Ljubljana dobila kinotečno dvorano. Za vse potrebne adaptacije in stroške v zvezi s kinotečno dvorano se je Ljubljanski mestni odbor dolgo otepal, naposled pa — kot izgleda — definitivno odločil, da se dvorana v Miklošičevi ulici preuredi v kinotečno dvorano.

S kinotečno dvorano bo slovenska sedma umetnost pridobila mnogo v vzgojnem smislu. Poudariti je treba, da je slovenska kulturna javnost že dolgo povdarjala potrebo po taki dvorani, sploh, ker center v Ljubljani noče zaostajati za centroma v Zagrebu in Beogradu.

PHOTO

Studio Nicolitch

Če želite imeti lep spomin na sebe, na svojece in prijatelje, Vam priporočamo fotografa Pavla Nikoliča, ki Vas bo gotovo zadovoljil. Na raspolago Vam je zmeraj in povsod za:

Telefon

JA 5978

A.H. 48-6755

Naslov:

FOTO STUDIO NICOLITCH

108 Gertrude Street,

Fitzroy, N.6, Melbourne

DRUŽINSKE ALBUME
POROKE
POROČNE ALBUME
OTROKE
PORTRETE
ŠPORTNE SKUPINE
ZABAVE IN PLESE
FOTOKOPIJE
FOTOGRAFIJE

Ponatis iz Glasa SKA

(Slovenska kulturna akcija)

Glas Slovenske kulturne akcije v Argentini je skoraj v celosti ponatisnil izjavo Humberta Pribca v našem listu o zbirki Bronasti tolkač. Poleg tega, da kritično ocenjuje nekatere izjave, pravi, da ima zbirka "svojo literarno vrednost poleg zgodovinske". Podajamo ponatis:

— Humbert Pribac o svojih prvi zbirki Bronasti tolkač: V drugi številki avstralskega lista Slovenski vestnik je pesnik, ki je pred nekaj leti prebegnil v emigracijo, napisal nekaj besed o svojih občutjih po izdaji zbirke, o katerih pravi, da so mešani, kakor so bile mešane sodbe o njej. Odgovarja na očitek, da so pesmi preveč žalostne, potem na očitek, da plagira Kosovela, o katerem pravi, da je res "hodil na njegov grob na kratek klepet z njim", toda "loči naju ena stvar: on hoče revolucijo, nasilje, da podre nasilje, jaz pa se ob nasilju zjokam. Zanj je Kristus križani vitez, zame živi izraz Boga in ljubezni. V tem se ločiva in tu se smatram višjega od njega, čeprav, kar se tiče umetnosti in pesništva, res nisem vreden, da prst na njegovem grobu poljubim." "Prav to, da sem našel Boga, so mi nekateri iz domovine zamerili. Dobil sem pismo od kolega z univerze, zdaj advokata na zaupnem mestu: 'Še vse bi ti odpustili, toda da si našel Boga, tega ti ne moremo.' Torej, tu tiči zajec, v tem grmu!" Zanimivo! Največ priznanja je dobil od preprostih ljudi, dasi se tudi svojim kritikom (Pavli Miladinovič itd.) zahvaljuje za visoko mnenje o vrednosti te zbirke, ki je za-

ložbi (Slovensko društvo v Melbournu) v "finančno izgubo". Pravi pa, da "bo še pisal in verjetno že prihodnje leto izdal novo zbirko, čeprav se mi zdi, da je pustolovščina, izdajati slovenske knjige v tujini za par desetih ljudi... in da bi bil pravi okvir zanje domovina." Zato hoče "po svojih močeh delati, da se domovina in naš tavajoči narod zbližata na osnovi narodne pripadnosti in bratske ljubezni ter preprostega človeškega medsebojnega spoštovanja, ne glede na politične in miselne razlike." Sam je o tem zadnjem negativno prepričan. "Vem, da ne bom uspel!" Mi k temu pripominjamo samo to: Ali so oni tam v domovini že kdaj ocenjevali kakšno knjigo, izišlo s takšnimi osebnimi žrtvami v emigraciji? Kaj šele, da bi jo prodajali doma! Nas vabijo domov, toda naših imen ne smejo tiskati. Dokler ni svobode, ne more biti uspeha. Toliko mimogrede o tem intervjuju, pa tudi o zbirki, ki obširneje ni bila še naznanjena v našem Glasu, pa ima svojo literarno vrednost poleg zgodovinske, da je prvo slovenska pesniška zbirka, tiskana v Avstraliji. (Se naroča lahko pri SKA, cena 140 pesov.)

(Iz Glasa SKA, Argentina)

KAREL KODRIČ:

MORNARJEVA PRIKAZEN V ZAPORU

Kot filmsko platno bela, gola stena, v ušesih mrtva trepeta tišina; nenaden krik — kaznilniška sirena: na steno slika pade iz spomina.

V bleščavi jutra se odmika parnik, sirena tuli, liže voda slana, križé galebi v jatah, mrk viharnik beži pred spuhi dima iz pristana.

Odmika zadenjsko se ladja v platno, vijak vrtince bele v krmi žene; šume penijo vodo vzvalovano, velike kroge rišejo zelene.

Valov grgranje, stroj zamoklo buta, vlačilec pelje ribiške barkase domov od nočne lovi, piš plahuta po gubah jader, ki so zvita vase.

Zažvižga veter v žicah in ponjavah, paluba stresa se enakomerno, od sonca se beli nebo v višavah v širokem loku nad vodo prešerno.

Breztežni ptiči jezdi po vodi, kjer v valih ziblje se srebrna pena, igra se v čudežni morja svobodi — rožljanje ključev: spet je gola stena.

SPLOŠNI TEHNIŠKI SLOVAR IN SLIKOVNI BESEDNJAK

Slovinci so lansko leto dobili kar tri slovenske slovarje: Slovenski pravopis, prvi del Splošnega tehniškega slovarja (do črke O) in Slikovni besednjak.

Splošni tehniški slovar je sestavila tehniška sekcija terminološke komisije pri SAZU (predsednik uredniškega zbora je univ. prof. ing. Albert Struna), izdala in založila pa ga je Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije. Obsega skoraj 600 strani; do konca tega leta pa nameravajo izdati še drugi del slovarja od črke O do črke Ž. V reviji Naši razgledi je prišla že prva ocena tega besednjaka, a bolj z jezikovnega vidika. V vseh poročilih in ocenah povdarjajo, da bo ta knjiga koristila prav vsem, ne samo tehnikom. Gotovo bo prav prišla tudi nam izseljencem, ki ne moremo zasledovati naglega razvoja našega jezika in smo večkrat v zadregi prav v tehničnih izrazih.

Slikovni besednjak pa bo posebno dobrodošel mladini (Predvsem tudi izseljeniki. Starši, pazite se za nabavo). Tako se bo mimogrede, ob gledanju slik, naučila marsikatero slovensko besedo. Slovar je dvojezičen (srbohrvaški in slovenski). Prirejen je po znanem nemškem slovarju v slikah (DUDEN). Ni pa seveda tako zajeten.

Izšel je tudi italijansko-slovenski Slikovni besednjak.

Imamo že medicinski slovar (Zdravstveni besednjak, Kmetijsko tehniški slovar, Slovenski elektrotehniški slovar — še ni dokončan, a je že izšlo precej zvezkov) in morda še kakega, za kar v tujini nismo še poučeni. Ko bo dokončan splošni tehniški slovar, bo veliko lažje izdajati slovarje za posamezne stroke.

V VESTNIKOV TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI PO:

£3/10/0 Štefan KULIČ,
1/ 0/0 Družina GERBEC.

VSEM DAROVALCEM SE LEPO ZAHVALJUJEMO IN SE TUDI PRI OSTALIH PRIPOROČAMO!

GROBA NAPAKA V "ATLASU SVIJETA"

V "ATLASU SVIJETA", izdanem pred nedavnim v Zagrebu, beležimo grobo napako. Napaka je bila opažena tudi med odgovornimi krogi v domovini. Kaj je bilo pokrenjeno, še nimamo poročil.

V "ATLASU SVIJETA" je med več manjšimi tudi groba napaka (stran 27), na kateri je prikazana Evropa po jezikovnih področjih. S kaj malo pazljivosti se lahko opazi, da sega na področje Slovenije globoko v notranjost jezikovno področje nemškega jezika. Po tem prikazu naj bi nemško jezikovno področje zajemalo naprimer Slovenske gorice in še nekatere kraje v tem delu Slovenije, kar seveda ni točno.

Napaka se nam pokaže še toliko bolj groba, ker bo "Atlas svijeta" šolski pripomoček za številne šole in posameznike. Pri ugotavljanju te napake se ni moč znebiti vtisa, da so predložki za to karto vzeti iz tujih virov brez popravkov po dejanskem stanju, kar ni dopustno.

Tudi drugod, za tuje dežele in področja je v Atlasu opaziti skoraj enake napake v jezikovnih področjih, pretežno v prid Nemcev. Napake so tudi v imenovanju krajevnih imen in mest.

ZENITH Avto šola

Brzine na volanu in ob strani!
Pridemo po Vas na dom, zato ne plačate nič.

Taksi šola

Želite boljšo zaposlitev? Postanite taksi voznik!

Mi Vas izučimo za nizko ceno od £5 naprej!

240 RUSSELL STREET, MELBOURNE

Mi smo tam, kjer je Vaš telefon:

FB 3903

FB 3904

OGLAS:

ZARES NOVO DRUŠTVO BIVŠIH VOJNIH INTERNIRANCEV?

Poznani trboveljski rojak, Jože Jerman, iz Riddell Creeka, nas je naprosil, da objavimo kot oglas naslednje vabilo, ki ga objavljamo v celoti:

"Prosim vse moške in ženske, ki so se nahajali med vojno v nemških koncentracijskih taboriščih (Dachau, Buchenwald, Belzen, Auschwitz, Alah in drugi) naj pošljejo svoje naslove in imena na moj naslov, ki se glasi:

JOZE JERMAN,
MAIN RD., RIDDELL CREEK, VIC.

To pa zato, da bi ustanovili klub bivših internirancev in počitniški dom v viktorijskih gorah, kjer si bomo lajšali čas in obujali spomine.

Zato, dragi rojaki, javite se na moj naslov, da se nam bo zdelo, kakor bi od mrtvih vstali, ko se bomo zopet videli."

Naši rojaki verjetno že vedo, da se gospod Jerman bavi tudi s pesnikovanjem, zato nam je ob priliki tega vabila poslal v objavo tudi naslednjo pesmico:

Tišina je objela
žico okrog taborišča,
samo veter
zavija okrog krematorija,
ki raznaša pepel
naših junakov
po njivah in razpotjih.
Tudi nas,
kolikor nas je ostalo,
je burja časa
raznesla
po celom svetu.

ALI SI PRISPEVAL-A ŽE V TISKOVNI SKLAD SLOV. VESTNIKA?

ČLANI SDM, ROJAKI!
PORAVNAJTE ČLANARINO!
371a Park Street, PRINCES HILL, Vic.

FILM...

JUGOSLOVANSKI RISANI FILMI JUGOSLOVANSKI FILMSKI DOSEŽKI

Jesen je. V gozdu je umrl tudi poslednji list. Ta smrt globoko pretrese mlada polža: odločita se, da ga bosta pokopala. Pa kaj, ko sta samo dva polža, ki se pomikata skozi čas hudo počasi. Tako jima na potovanju mineta jesen in zima. Ko končno prideta do pokopališča, že vzbrsti pomlad. Gozd se ovije z novim listjem. Vesela in kar malo pijana od pomladne rose se polžka vračata domov.

(Risanka Zagreb filma. Scenarij in režija: Branko Ranitovič, glavni risar in animator: Branislav Nemet.)

Petnajst risank zagrebške šole je prineslo Jugoslaviji iz mednarodnih festivalov 25 nagrad — večinom prvih. (Benetke — 1958: "Samec"; San Francisko — 1959: "Krava na mesecu"; Bergamo — 1959: "Pri fotografu"; San Francisko — 1960: "Koncert za strojnico"; Oberhausen in Corc — 1960: "Piccolo"; Vancouver — 1961: "Šagrinova koža"; Oberhausen — 1962: "Don Kihot"; Karlovi Vary — 1962: "Bumerang"; Bergamo — 1962: "Mala kronika" . . . Oscar 1961 za Vukotičev "Nadomestek" . . . Oberhausen — 1963: "Igra" . . .)

Poleg Vukotiča, danes najbolj znanega ustvarjalca na polju sedme umetnosti, so proslavili zagrebško šolo v svetu animiranega filma še Vatroslava Mimica, Boris Kolar, Ivo Vrbanič, Vlado Kristl in drugi.

Pohvale:

Iz "Cahiers du Cinema" — ob festivalu 1960. leta, po Anecyju: "Veliki zmagovalci so bili lahko samo Jugoslovani, njihova močna skupina, zbrana okrog zagrebške šole, ki ima razpredene korenine med vsemi jugoslov. narodi."

Plasma jugosl. risanih filmov v tujih deželah: "Krava na mesecu" je razprodana v 29 držav, "Cowboy Jimmy" v 27, "Nadomestek" v 26, "Rep je vstopnica" v 24, "Piccolo" in "Vse risbe mesta" v 23 držav . . . Števila so v resnici večja saj licence zaobsežejo več držav istega jezikovnega področja.

Začeni iz dobesedno nič, je uspel "Zagreb film" v manj kot desetih letih vzgojiti številne kadre, ki so že poklicno virtuozi. Zaželeni so

v državah z dosti večjo tradicijo na tem področju. Izrazno enkratnost so dosegli brez kakršnihkoli šol, svetovavcev in pomagal — v situaciji, ki je verjetno edinstvena na svetu.

Vsaka filmska risanka "Zagreb filma" je skušala povedati neko, čeprav drobno, človeško in družbeno resnico. Zagrebške risanke niso nikoli nasedle nižjim instinktom in kriterijem publike. Komercializem jim ni mazal obraza. Nekateri (nekaterim od risank) očitajo bizarnost. Drugi konvencionalno obrt. Če se je v njih kdaj oglašil kak ton likovnega formalizma, je bilo to zaradi strastnega upora zoper komercialno filmsko diktaturo, zoper vsebinsko banalnost, zoper okamenjanost Disneyeve ikonografije, ki je sama sebe proglasila za "dogmo". Ta formalizem se bo hitro sam iztrošil. Rezultati boja bodo ostali — in samo pozitivni. V "Zagreb filmu" lahko preživljajo različne krize — ene krize niso in ne bodo nikoli poznali: ustvarjalne. Njihova prihodnost Disneyeve ikonografije, možnosti, zlasti na področju filmov za mladino in aktualne družbene satire, pa v svetu uporabnega — inštruktorskega, didaktičnega in poljudoznanstvenega filma ne bodo izostale.

kk

★

"Cristine Keeler Story"

Angleški, za njimi pa tudi drugi listi so zadnje čase neznansko veliko prostora nudili aferam londonske manekenke Christine Keeler, kajti v te afere so bili vpleteni diplomatski krogi in angleška visoka družba. Komaj enaindvajsetletna Christina Keeler je prav pred nedavnim vnovič razburkala Fleet Street: njen rojak Nicolas Luard se je domislil, da bi to njeno življenje spravil na film, namreč zgodbo od frizerke do manekenke in kajpada neznane in znane doživljaje. Film se v Angliji ne sme snemati in se verjetno tudi prikazovati ne bo smel. Posneli ga bodo zato na Danskem.

★

JOSEPH LOSEY V SLOVENIJI

Režiser slovitega imena, ameriškega rodu, evropski popotnik, umetnik Joseph Losey se je pred nedavnim mudil v Ljubljani in na Bledu, da bi se s predstavniki "Triglav filma" dogovoril za sodelovanje pri snemanju njegovega prihodnjega filma "Neznanec". Film bo Losej snemal v produkciji nekega muenchenskega filmskega podjetja. "Triglav film" pa bo nudil usluge.

Kako bomo premagali divjino

Kupili ste novo hišo. Obdaja jo zemlja, ki še ni bila nikoli obdelovana. Je "nedolžna". Poleg vsega križem kražem leže odpadki razbitih zidakov itd. Vi ste na novo hišo ponosni in jo želite olepšati še z vrtom.

Kako pričeti?

Predvsem velja opomniti, da vsako delo pričnete po določenem načrtu, da ste si na jasnem, kaj boste kje postavili, zasadili. Če tega ne boste storili, boste v bodoče neprestano presajali, preurejali, večno sadili in gradili. Skratka delali boste nepotrebna dela in s tem v zvezi trosili denar.

Kako si boste izdelali načrt? Najbolje bo, če si ga sčrtate na polo papirja. Najprej boste zrisali vaše zemljišče in vanj postavili hišo, kakor vam jo je gradbenik postavil. To skico si boste zrisali iz načrta, ki vam ga je gradbenik pustil. Pravilne proporcije za nadaljnje načrtovanje boste napravili s kvadriranjem zemljišča, naravno prevlečenim s svinčnikom.

Dela za urejanje zemljišča se bomo lotili s čiščenjem in odstranjevanjem razne navlake, ki jo je gradbenik pustil na zemljišču, odstranjevanjem divje trave.

Vam je dodatno leveliranje zemljišča potrebno z novo zemljo? Brez dvoma. Skoraj ni ga zemljišča, ki bi bilo ravno kot miza, poleg tega pa ste vgradili vhodna in kolovozna cementišča, s čemer ste dvignili level zemljišča. Gornja, rodovitna plast zemlje je morda zelo plitka in potrebuje dodatek zemlje. Nič ne boste prihranili s tem, če boste po nizki ceni dovozili slabše kvalitete zemljo, ker boste ob nasajanju spoznali zmoto.

O humoziranju zemlje ter o odvodnih ceveh oz. kanalih je naš list pred meseci pisal. Pri planiranju vrta so odvodni kanali zelo važni za dobro uspevanje vrta. Opomniti pa vas tudi velja, da so odvodni kanali vaše prvo delo za vrt, sicer boste eventualno primorani rušiti cementišča in nasade, da boste lahko vodo speljali po kanalih v smerah, da bo imela padec.

Se nadaljuje.

Darilne pošiljke in letalske ter ladijske vozovnice

je najbolj naročiti pri tvrdki

Dr. J. KOCE

G.P.O., BOX 670 PERTH, W.A.

ki je najstarejša, največja in najboljša slovenska tvrdka v Avstraliji.

Darilne pakete pošiljamo: kamorkoli, kadarkoli in karkoli.

Vozovnice preskrbimo hitro za bilo kam.

ZASTOPNIK ZA VIKTORIJO:

Mr. J. VAH,

2 Kodre St., St. Albans, Vic. — Tel. 65-9378

ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

Mr. R. OLIP,

65 Moncur St., Woollahra, NSW — Tel. 32-4806

NASVETI

Usnjene rokavice bodo dobile po pranju ali čiščenju prejšnjo mehko, če boste zadnji vodi za izpiranje dodali kavno žličko olivnega olja.

Kadar likate težja oblačila (obleke, krila), zmanjšajte vlago na minimum, da se vam ne bodo delali madeži na spodnji strani likalnika. Če pa se bodo madeži kljub temu pojavili, jih očistite s krpico, ki ste jo namočili v vodo z dodatkom kisa. To pa storite šele tedaj, ko bo likalnik popolnoma ohlajen.

Posoda, v kateri kuhate kavo, dobi sčasoma temno barvo. Če boste nasuli vanjo nekoliko detergenta, nalili vodo in pustili, da bo nekajkrat prevrela, bodo vsi madeži izginili.

Okenska stekla se bodo lepo svetila, če boste vodi za ispiranje dolili nekoliko kisa.

Kadar čistite hladilnik, ga zadnjič obrišite s krpo, namočeno v kis in pustite, da se osuši. Vse neprijetne dišave bodo izginile. Vsa jedila, ki jih hranite v hladilniku, morajo biti pokrita, zelenjave, sadje pa v plastičnih vrečkah.

Rože v vazi vam bodo dlje trajale, če jim boste vsakokrat, ko boste menjali vodo, nekoliko porezali stebelca. Vaza s cvetjem naj bo postavljena na prostoru, kjer je zaščiten pred prahom in tobačnim dimom. Rožam boste poboljšali trajnost tudi s pol "aspro" ali malo soli, ki jo stresete v vodo.

"AURORA" PHOTO STUDIO

S. NOVAK

624A BARKLY ST., W. FOOTSCRAY

Tel. 68-6108. Privatno: 68-5974.

Priporočamo za albume v barvnem in naravnem tonu v vseh velikostih!

- ZA SMEH -

"Tetka, podari mi slona!"

"Slona? Kaj ti ne pade v glavo. Kje pa naj ga dobim?"

"Naredi ga. Saj je rekla mamica, da delaš iz muhe slona. Tu je pa toliko muh . . ."

V gneči stopi Pepe na nogo nekemu znanemu boksarju. Ta mu prisoli krepko zaušnico.

Pepe se prime za lice in vpraša: "Ali je to bilo zares?"

"Popolnoma zares!"

"Saj bi Vam tudi ne svetoval, da bi se z menoj šalili", odgovori Pepe in jo naglo pobriše.

PORAVNAJ NAROČNINO!

p i s m a

Iz Hobarta

V Tasmaniji nas je nekaj Slovencev, ki pa običajno drug za drugega ne vemo. Tu še nisem dolgo, prej sem delal več let na nekem sadnem kombinatu v podeželju, kjer ni bilo žive duše — s slovenskim poreklom. Način življenja je pri nas precej podoben tistemu, ki ga žive angleški otočani. Tudi ljudje so jim podobni. Semkaj sem prišel s kontinenta zaradi boljšega zaslužka in v upanju, da bom več prihranil, če bom od družbe izoliran. Na kontinentu sem pravzaprav nekoliko skrenil s poti, zato sem se kaznoval s Tasmanijo.

No, sedaj mislim, da sem že spokorjen, da sem zrel za vrnitev na kontinent. Imam nekaj denarja in manjkala bi mi samo ženica. Bi jo lahko dobil pri Vas, ali jo bom mogel mahnuti v domovino na obisk in lov za ženico? No, vsekakor bom tu še nekaj mesecev. Pošiljam Vam naročnino za list in skušal bom pridobiti še kakšnega "prostovoljnega kaznjenca", ki se bo naročil na naš prelepi slovenski list. Včasih, ko sem bil na kontinentu, se nisem nikoli spomnil na slovenski časopis, tu pa je drugače. Vnaprej bom drugačen.

J. Plesničar, Hobart

Upravnemu odboru SDM:

Pozdravljam Vašo hvalevredno akcijo (za Skopje — ur.) in ji želim mnogo uspeha! S tem, da ste se odzvali klicu po pomoči, ste dokazali v dejanju dozorelost in razumevanje velikega nauka o bližnjem; nauk, ki ga v vsakdanji brezsmiselnosti vse pogosto pozabljamo.

Trinker

KOZERIJA — KOZERIJA — KOZERIJA

KAMNITE PLOŠČE NA PREPIHU

(Duhovitosti iz domovine — članek povzet iz ljublj. dnevnika "Delo")

V Dolgi vasi so sicer v zadnjih letih že zgradili nekaj obratov družbene prehrane. Enega malo bliže središču vasi, drugega pa nekoliko dalje. Prvi, ki je bližji, nima — kot tovariši upravnik večkrat poudarja — funkcionalne kuhinje in torej ne more povsem zadostiti potrebam potrošnikov, drugi pa je oddaljen dobre četrt ure. Leta ima dovolj velike lonce in dovolj prostora — ali kot danes pravimo: zadostne kapacitete, samo potrošnikov ni. Ni! So že, samo ni jih dovolj in kapacitete so neizkoriščene.

Po so vzeli možje stvar v premislek in soglasno sklenili:

— Tovariši, nujno potrebujemo moderen obrat za družbeno prehrano. To je — pika!

In potem so premišljevali, kje naj bi ga pravzaprav začeli graditi.

— Na dvoriščih v središču vasi ni prostora za kaj takega . . . Kaj pa, če bi . . .

Rodila se je ideja.

— Tovarišice in tovariši, predlagam, da uredimo to obrat v prostorih, kjer je sedaj banka! Kaj menite, a?

— Že, že . . . Toda najprej je bila tam kavarna, potem smo se spomnili, da jo zapremo in damo prostore banki, sedaj pa . . .

— Brez pomislov, tovariši! Res je, vse to smo že naredili. Toda to je zahteval čas in pa potrebe potrošnikov! Današnja dinamika in tempo življenja pa zahtevata sedaj v teh prostorih obrat družbene prehrane!

Rečeno, dogovorjeno! Uredili so formalnosti in delo je steklo.

— Tovariš projektant, želimo in zahtevamo obrat za proizvodnjo zajtrkov, kosil in večerij, ki nam ne bo delal sramote. Torej, sodoben, moderen, avtomatiziran in polavtomatiziran. Obrat . . . kako bi rekel . . . no, takšen brez natakarijev in natakarič . . .

Flotta Lauro

Za najfinejšo vožnjo med Avstralijo in Jugoslavijo priporočamo najbolj poznani italijanski ladji

ROMA IN SYDNEY

Obrnite se na agencijo in g. GREGORIČA.

FLOTTA LAURO LINE

35 William Street, MELBOURNE

Tel. 61-2941

? Prodajate? Kupujete? ?
Hišo? Zemljišče? ?

Obrnite se na poznano tvrdko

Eden Real Estate

4 Pascoe Vale Rd., Moonee Ponds

Tel. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah kličite 36-6432

Tako je naročeval po telefonu iz organa, ki je bil pooblaščen, da zastopa v tej zadevi združene investitorje.

Načrti so čez nekaj mesecev "prišli" iz načrtovalne delavnice. Pravzaprav niso prišli, temveč jih je pripeljal predsednik gradbenega odbora. Popoldne je odbor že zasedal. Odborniki so si podajali iz rok v roke liste papirja in jih ogledovali. Rekel ni nihče ničesar. Namreč, nič konkretnega! Nekdo je rekel "ahaa", drugi "mjaa", tretji "mhm" . . . Potem je predsednik odredil kratek odmor za kavico ter pripomnil, naj odborniki malo razmislijo, o kom in kaj bodo razpravljali.

Po majhnem okrepčilu ni bilo treba dolgo čakati na razpravo.

— Tovariši, jaz sicer nisem strokovnjak . . . hočem reči, nisem inženir ali tehnik . . . Kljub temu pa bi le povedal nekaj svojih zapažanj in pripomb, je začel odbornik, ki so mu lasje hudo mušno uhajali na čelo. Načrti so — kako bi se izrazil — no ja, še kar sprejemljivi. Ne morem pa razumeti, da so projektanti pozabili na — fasado! Da, na fasado! Ne smemo pozabiti, tovariši in tovarišice, a ne, na dejstvo, kaj je bilo pred tem v zgradbi! Sedaj pa bo menza! Moderna, tovariši, a ne? Vidite, zato bi morala biti tudi fasada drugačna! Iz dveh razlogov — da bi se potrošniki bolje počutili in pa da bi turisti, domači in tuji, tudi navzven videli, kako gre čas naprej tudi pri nas, v naši vasi!

— Tovariš, ki je diskutiral pred menoj, ima prav! Samo, kje bomo dobili denar za fasado?

— Imam idejo! Odpovejmo se nekaterim hla-dilnikom, naročimo manjše štedilnike . . .

— Ne, ne . . . Tega pa ne!

Začeli so vpiti drug čez drugega. Naposled je predsedniku le uspelo, da je naredil red.

— Tovariši, menim, da je ideja o novi fasadi vredna premisleka. Kdo je za? Kdo proti? Se je

CONTINENTAL SMALL GOODS

JOHN HOJNIK

213 ST. GEORGE RD., NTH. FITZROY
Tel. JW 6656

Vam nudi najrazličnejše mesne izdelke!

HRENOVKE, KRANJSKE KLOBASE IN SPECIALITETE: STRASSBURGER, GALIC, LEBERWURST, ITD.

KROJAŠKI SALON

A. MATULAJ

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL
Tel. JW 3678

IZDELAVA VSE VRSTE OBLEK, PLAŠČEV PO NOVI MODI. POSEBNO SE PRIPOROČAMO ZA POROČNE OBLEKE.

V ZALOGI IMAMO VELIKO IZBIRO ČEVLJEV IN PERILA.

kdo vzdržal? Nihče? Torej sprejeto! Predlagam, da iz naših vrst izvolimo poseben odbor, ki bo nekje našel sredstva — tako ali drugače! Kdo je za . . . Sprejeto!

Poseben odbor je nekje res "izvrtal" sredstva in pročelje stavbe v Dolgi vasi, v kateri so urejali naj sodobnejši obrat za proizvodnjo dnevnih obrokov (če proizvajamo jajca, zakaj ne bi še kosil?!), so začeli oblagati z lepimi kamnitimi ploščami v še lepših barvah. Odborniki so si zadovoljno podajali roke in govorili:

— Vidiš, to pa bo . . . To bo nekaj povsem drugega!

Toda kmalu zatem so ostro zazvonili telefoni. Dolga vas se je razdelila v dva tabora. Telefoni so zvonili v vse smeri. Zasedali so sveti, odborniki, komisije in podkomisije. Kdo bi naštel še vse sestanke raznih strokovnih združenj! Končno se je tehtnica nagnila v korist tistih, ki so zahtevali odstranitev kamnitih plošč v lepi barvi. Delovni predsednik je povedal najnovejši sklep:

— Tovariši in tovarišice! Ker te kamnite plošče niso v skladu z arhitektonskim okoljem Dolge vasi in njene okolice in kot takšne ne spadajo na zgradbo novega obrata, predlagam, da jih odstranimo. Kdo je za? Kdo proti? Sprejeto!

In kamnite plošče so odstranili. Koliko je vse veljalo, vaščani ne vedo. Toda — tako za vogali — govorijo nekaj o številkah s šestimi ničlami.

Zadeva pa še ni končana. Kakšno naj bo novo pročelje? Tudi tega vaščani ne vedo. Zakaj možje, ki o tem odločajo, so poskrbeli, da je plot okrog novega obrata postal še bolj hermetičen. Da ne bo presenečenj in drugih nepotrebnih stroškov.

Kalti obstaja možnost — čeprav ni uradno potrjena — da bodo lepe kamnite plošče v še lepših barvah na obrat v Dolgi vasi — spet pritrtili! Kako bi sicer opravičili stroške?

Vojko Černelc